

STORTINGET

Representantforslag 284 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Erlend Svardal Bøe, Henrik Asheim
og Tone Wilhelmsen Trøen

Dokument 8:284 S (2024–2025)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Erlend Svardal Bøe, Henrik Asheim og Tone
Wilhelmsen Trøen om en bedre gjennomføring av
pasientreiser**

Til Stortinget

Bakgrunn

Formålet med pasientreiseordningen er at pasienter som trenger behandling i helsetjenesten, skal få dekket nødvendige utgifter for reise til og fra behandlingssted. Den skal også sikre at hverken sosiale, økonomiske eller geografiske forhold skal hindre pasienter fra å ta imot behandling. Pasientreiseordningen er viktig for å bygge opp under målet om en god og likeverdig helsetjeneste, og pasientreiser er en rettighet som i hovedsak er regulert i pasient- og brukerrettighetsloven og i pasientreiseforskriften.

I 2020 la Helsedirektoratet frem en gjennomgang av regelverket for pasientreiser. Her kom Helsedirektoratet med flere forslag til tiltak for å forenkle og forbedre pasientreiseordningen. Gjennomgangen viste at det er flere forbedringspunkter i pasientreiseordningen, men også at det er utfordringer. En av utfordringene som ble trukket frem, var følgende:

«geografiske forskjeller og store ulikheter i kollektivtransporttilbudet innebærer at noen av bestemmelsene og avgrensningene i forskriften får ulike konsekvenser i ulike deler av landet.»

Norge er et land med store avstander og ulik tilgang på kollektivtransport. Det gjenspeiles også i hvordan

pasientreisene gjennomføres. Det er særlig i Helse Nord og Helse Vest det oftest oppstår behov for overnatting i forbindelse med behandling på grunn av lange reiseavstander. I 2024 var nær 46 pst. av alle reiser hvor det innvilges overnatting i Helse Nord, og hele 72 pst. av disse reisene var over 300 kilometer. For disse pasientene er kostnadene mye større for å motta helsehjelp enn i mer sentrale strøk, og dermed kan det oppstå situasjoner hvor pasienter ikke klarer å betale kostnadene og dermed lar være å motta nødvendig behandling.

Pasienter skal få dekket overnatting i forbindelse med behandlingen enten av hensyn til lang reisevei eller fordi helsetilstanden til pasienten gjør det nødvendig. Pasientene kan søke om dekning av deler av utgiftene etter en standardsats som nå er på 711 kroner per døgn og kostgodtgjørelse på 275 kroner per døgn. Standardsatsen gjelder uavhengig av hvor dyr overnattingen egentlig er. Forslagsstillerne mener at det må gjøres en vurdering av satsen knyttet til overnatting, slik at den treffer bedre og er mer i tråd med det reelle kostnadsbildet mange pasienter opplever. Pasientreiseforskriften har allerede i dag særregler for pasientreiser som overstiger 300 kilometer, og det kunne for eksempel vært vurdert en annen sats for pasientreiser som overstiger denne grensen.

Lang reisevei til og fra behandling i helsetjenesten kan være krevende for mange pasienter. Det finnes flere historier om pasienter som har opplevd reiser som har startet veldig tidlig og sluttet veldig sent. Noe av bakgrunnen for dette er at korteste reisevei ikke vektlegges i stor nok grad ved bestilling av pasientreiser. Det er også ulik praktisering mellom helseforetakene på dette. Forslagsstillerne mener at det må utarbeides en klarere standard for hvor lang en pasientreise skal være, slik at pasientene opplever større forutsigbarhet, men også

slipper unødvendig lang reisetid. Pasientreiser må også i større grad prioriteres når fly benyttes som reisevei til og fra behandling i helsetjenesten. Dette kan for eksempel gjøres ved å gå i dialog med flyselskapene eller stille krav i anbud.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen gjøre en vurdering av satsen knyttet til overnatting ved pasientreiser, slik at denne er tilstrekkelig og bedre i tråd med det reelle kostnadsbildet mange pasienter opplever. Stortinget ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.
2. Stortinget ber regjeringen utarbeide en klarere standard for hvor lang en pasientreise skal være, slik at pasienter med lang reisevei slipper unødvendig reisetid.
3. Stortinget ber regjeringen sikre at pasientreiser i større grad prioriteres når fly benyttes som reisevei til og fra behandling i helsetjenesten.

20. juni 2025

Erlend Svardal Bøe

Henrik Asheim

Tone Wilhelmsen Trøen